

REBEKKA DE WIT

Veel
langer
dan
je
je
kunt
voorstellen

Man en vrouw staan naast elkaar op het podium, beide naar het publiek kijkend.

Ik ben veertien.

Ik ben dertig.

Dat kan.

Als je dertig bent, ben je ook veertien.

Veertien plus zestien.

Ik ben veertien.

Ik ben 130 centimeter en heb geen borsten.

Er is 1 meisje in mijn klas met tieten en een knobbelneus, een paar meisjes met borsten en maar 1 iemand met van die...

...ondragelijk lange stilte...

tepeltjes. zegt het woord alsof het een vies woord is, een woord dat smaakt naar oorsmeer

En dat ben ik.

Het woord tepels heb ik pas voor het eerst uitgesproken na mijn vijftiende.

Toen ik met mijn zus in zee ging en mijn tepels zeer deden.

Ik weet heel goed dat ik dacht:

ik heb zere...

en toen was het even stil in mijn hoofd

omdat ik het woord tepels geloof ik niet eens echt durfde te denken.

Ik ging de zee in en ik dacht:

ik heb zere...

en ik dacht daarna:

ik kan dit best hardop zeggen

dat deed ik
en mijn zus keek helemaal niet raar op
terwijl ik altijd dacht dat zij het raar zou vinden dat ik tepels had
en borsten.

Ook een woord dat ik volgens mij pas
na mijn vijftiengste voor het eerst zei:
borsten.

Dat rijmt op borsten.

En op vrouwen waarvan ik nog steeds niet denk dat ik ze ben.
Als ik een foto van mezelf zie,
zie ik kort haar,
een strak wit t-shirt met van die
...tepeltjes.

Ik ben veertien en ik heb een grijze onderbroek met blauwe
bloemetjes.

Van die onderbroek knipte ik op een dag een string, nadat ik
erachter was gekomen dat geen een meisje in mijn klas nog een
gewone onderbroek droeg.

Ik begreep niet waarom iedereen speciale onderbroeken begon
te dragen, want ook toen alle meisjes nog gewone
onderbroeken droegen, kregen onze billen aandacht.

Als we heen en weer liepen voelden we dat.

De ogen van jongens op onze billen.

Soms deden we dat heen en weer lopen zelfs expres als we zin
hadden om iets op onze billen te voelen.

En na de kerstvakantie, de kerstvakantie waarin ik veertien was
geworden, begon ik te merken dat de aandacht die op mijn
billen terecht kwam anders was dan bij de meisjes uit mijn klas.

Toen ik probeerde te begrijpen waarom, zag ik dat er een
verschil was tussen mijn billen of hun billen. Of beter gezegd: er
was een verschil in hoe ze hun achterste presenteerden. Zij

hadden 'hele billen' en dat kwam door hun onderbroek. Ze hadden speciale onderbroeken aan waardoor je hun billen ononderbroken kon bekijken.

Strings.

Ik wilde geen string, maar wilde wel dezelfde billen of tenminste de aandacht, dus ik moest wel. Ik had geen idee hoe ik op mijn leeftijd aan een string kon komen dus ik had toen mijn onderbroek tussen mijn billen gestopt, om ook ononderbroken billen te hebben.

Ik liep heen en weer daarna, maar ik was zo bang dat de jongens zouden zien dat ik gewoon mijn onderbroek tussen mijn billen had gestopt dat ik besloot een string te knippen van mijn grijze onderbroek.

Ik zat op mijn kamer en knipte langzaam de billen eruit en dacht aan wat ik zou zeggen als mijn moeder binnen kwam.

Ik durfde niet tegen mijn moeder te zeggen dat ik een string wilde, ik had er al wel eens naar gewezen in de winkel en gevraagd wat ze ervan vond en ze zei toen 'vreselijk hè'.

Ik ben er toen maar niet meer over begonnen.

Nadat ik klaar was met knippen hield ik de twee lapjes die normaal op mijn billen lagen in de lucht en ik voelde me droevig. Het tegendeel van triomfantelijk. Later realiseer ik me dat het gevoel dat ik toen had lijkt op verraad, maar ik herkende het toen niet.

De string zakte af en in mijn broek zag je alsnog de randen van mijn hemd, dus waren mijn billen alsnog niet ononderbroken.

Bovendien schaamde ik me zo voor die lelijke zelf geknipte string, die bleef afzakken, hoe hard ik er ook aan trok, dat ik hem de volgende dag, met remspoor en al in de prullenbak verstopte, onder een leeg zakje Knorr-tomatensoep.

Ik ben veertien.

Heb een dag een zelf geknipte string gedragen, ik heb...

...tepeltjes en ben verliefd op een jongen naast wie ik zit tijdens geschiedenis.

Ik vind het vreselijk om verliefd te zijn.

In zijn bijzijn verander ik in een stuiterbal.

Ik ben zo verliefd dat ik me voorstel dat hij

's avonds in bed naast mij komt liggen.

Er gebeurt niks. Ik weet op dat moment niet eens wat er zou kunnen gebeuren. We liggen gewoon. Elke avond in bed schuif ik een beetje op in mijn eenpersoonsbed, daardoor lijkt het alsof hij echt naast me ligt.

Hij is verliefd op het meisje met tieten en de knobbelneus. Zij zet hartjes op haar i's en heeft echte strings alhoewel ze iets heeft wat mijn broer een anti-kont noemt. Een ingevallen kont.

Het woord string en ook het woord verliefd durf ik pas te gebruiken rond mijn twintigste.

Op mijn veertiende heb ik een bedlampje dat een hele mooie gloed verspreidt.

Voordat ik naar bed ga trek ik een onderbroek van mijn zus aan, een zwarte kanten onderbroek die ik bewaar tussen mijn sokken, een onderbroek die zij nu al een paar maanden kwijt is. En terwijl ik hem aan heb kijk ik naar mijn billen in de spiegel, in het licht van dat bedlampje.

Ik stel me voor dat die jongen dan in mijn bed ligt. En naar mij kijkt.

Dit heb ik nog nooit aan iemand verteld.

Zelfs niet aan mezelf.

De jongen heeft geblondeerd haar, een trui van zijn lievelingsband en hij rookt.

Hij vraagt of ik ook wil roken en ik wil dat niet, maar ik gedraag me alsof ik rook, maak hem aan het lachen en ik tril.

Hij vraagt waarom ik niet wil roken en ik weet niet wat ik moet zeggen.

Ik zeg niet dat mijn ouders een rookverslaving hebben die mij een machteloos gevoel geeft.

Elke zonsondergang zonder sigaretten is een imperfecte zonsondergang, ook als mijn moeder en ik hand in hand staan. Dat geeft me zo'n ongeliefd gevoel dat ik nooit van mijn leven zou willen roken.

Alleen is dat natuurlijk niet echt een reden. Denk ik.

De jongen steekt een sigaret voor me aan en geeft hem aan me.

Ik weet niet wat ik moet zeggen.

Om ons heen hoor ik ballen stuiteren en kinderen gillen. Ik zie een groepje meisjes op de grond zitten die ook niet roken en geen borsten hebben, maar ik vind niet dat ik bij hen hoor.

Hij stoot me aan, met de sigaret in zijn hand en kijkt naar me.

Zijn arm is warm.

Mijn bloed stroomt naar de plek waar hij me aanraakt en mijn buik zwelt.

Het voelt als een uitnodiging.

Maar ik schud toch mijn hoofd.

Mijn hoofd gaat heen en weer tussen mijn angst voor de dood van mijn ouders en mijn verliefdheid.

Het ziet eruit als nee.

'Maar waarom dan niet?' vraagt hij.

En dan hebben we een gesprek.

Een heel belangrijk gesprek waarin ik alles probeer te zeggen.

Een gesprek dat zo lang duurt als een heel leven.

hele lange stilte

ondragelijk lange stilte

een nog veel langere stilte dan je je kunt voorstellen.

meisje Omdat ik een zeldzame longziekte heb.

Ik zeg dat ik een zeldzame longziekte heb.

jongen O. Sorry, ik had er niet aan gedacht dat je ook een longziekte zou kunnen hebben.

meisje Het geeft niet.

Het gesprek geeft me hetzelfde gevoel van anti-triumfantelijkheid dat ik had toen ik mijn afgeknipte lapjes onderbroek omhoog hield.

Ik sta naast hem, met mijn strakke witte t-shirt, waaronder een groen hemd dat je erdoor ziet, met mijn gewone onderbroek en dus in vieren gedeelde billen en ik zeg dat ik een zeldzame longziekte heb.

Op dat moment lijkt me dat de enige oplossing. Een longziekte lijkt me de enige oplossing.

jongen Wat voor longziekte?

meisje Dat zeg ik niet.

Hij wordt nieuwsgierig.

En tijdens verzorging gaat de hele klas die dag nog longziektes opzoeken in een boek dat in het biologielokaal stond.

Longenfyceem? vraagt iemand.

Longkanker?

Longblaasontsteking?

En ik zeg niks. De aandacht voelt als in mijn broek plassen. Op het moment dat het gebeurt is het warm, maar ik weet hoe snel dit afgelopen gaat zijn. Het duurt zo lang als het puntje van een asperge.

Als de hele klas om mij heen staat, nieuwsgierig naar mijn ziekte, voel ik de warmte van in mijn broek plassen.

Op weg naar huis voel ik langzaam al alles afkoelen. Ik denk aan mijn broer en zus, die ook op school zitten.

Ik weet niet precies wat ik denk. Dat ik snel iemand anders moet worden. Iemand met een longziekte.

Ik denk aan hem –

de jongen die elke dag zijn handen wast met anti-bacteriële zeep, zodat zijn ouders niet te weten komen dat hij rookt.

Hij wast zijn handen elke dag met anti-bacteriële zeep omdat hij een rijbewijs krijgt als hij tot zijn achttiende niet rookt.

Ik denk aan hoe stoer iedereen het vindt dat hij liegt.

Ik denk aan hoe ik niks nodig zou willen hebben om naar een zonsondergang te kijken

en vraag me af wat me precies zo bang heeft gemaakt om dat te zeggen. Alhoewel ik nu vermoed dat ik me dat niet toen afvroeg, dat ik mezelf toen veel meer voor mezelf verborgen hield. Ik denk dat ik me nu pas afvraag wat me toen zo bang heeft gemaakt dat te zeggen.

Thuis liggen er folders van mijn broer op tafel, die dit jaar eindexamen doet en als hij klaar is misschien schildpadden gaat verzorgen in Costa Rica.

Ik stel me voor dat schildpadden ook niks nodig hebben om naar een zonsondergang te kijken.

Mijn veertiende levensjaar duurt lang.

Zo lang dat ik nu nog steeds veertien ben.

De jongen op wie ik verliefd ben, die achter het meisje aanzit met de knobbelneus en echte tieten, gaat op den duur naar mijn zus toe en vraagt wat voor longziekte ik heb.

Ik weet niet hoe dat gesprek tussen hen loopt.

Het enige wat ik weet is dat ik de wc uitkom, hem zie en dat en hij tegen mij zegt dat ik helemaal geen longziekte heb.

En dan

sta

ik

stil.

Zo stil dat het lijkt alsof ik denk dat dit moment niet hoeft te gebeuren als ik maar heel stil ben. Ik ben zo stil dat het lijkt alsof ik door stil te zijn, op kan houden te bestaan.

En in die stilstand probeer ik terug te gaan in de tijd.

Ik loop in mijn gedachten achteruit de wc in, was daar mijn handen, loop achteruit een wc-hokje in, trek mijn broek naar beneden,

ik veeg af, mijn plas komt uit de pot omhoog, loop achteruit de wc uit, ga naar mijn fiets, fiets achteruit terug naar huis, zet mijn fiets in de schuur, loop naar boven, trek mijn kleren uit, droog me af, ga douchen, kom droog uit de douche, trek een pyjama aan en ga in bed liggen waar ik in slaap val en mijn dromen achteruit gaan, tot ik wakker word de vorige avond. Ik doe achteruit een gebed. Voor het eerst in mijn leven. Of ik een longziekte mag. Voor het gebed schrijf ik in een schrift met ruitjes papier eerst alle oplossingen op en daarna pas de sommen, daarna doe ik het schrift dicht en ga ik naar beneden waar vieze vaat op tafel staat en er langzaam een maaltijd op het bord terecht komt en het eten daarna weer in de pannen terecht komt en daarna op het vuur, in de verpakking in de boodschappentas waarna ik terug naar school fiets, terug de verzorgingsles in, waar het beflapje besproken werd – een woord waar ik overigens geen moeite mee had – terug de pauze in om dat gesprek opnieuw te doen.

jongen Wil je roken?

stilte

stilte zo lang als een heel leven

jongen Waarom kijk je zo droevig?

meisje Omdat ik straks tegen je ga zeggen dat ik een zeldzame longziekte heb en dat ik daarom niet kan roken.

jongen Waarom in godsnaam?

meisje Omdat dat me de enige oplossing lijkt.

jongen Waarom?

meisje Ik durf niet te zeggen dat ik dat niet wil, omdat ik bang ben dat je je dan in mij gaat vergissen. Soms lijkt het namelijk of roken zou bevestigen dat ik een bepaald karakter heb, het karakter waar jij verliefd op kan worden, en ik heb volgens mij precies het karakter dat je vermoedt als je je pakje sigaretten openhoudt, terwijl je mij vragend aankijkt.

Ik stel me voor – en misschien komt dat door allerlei gevoelens die ik heb – dat dat pakje sigaretten iets anders is dan een pakje sigaretten. Dat het eigenlijk het begin is van de vraag ‘heb je zin om met mij naar het strand te gaan? En daar dan naakt in de zee te zwemmen.’ En ik wil dat.

En als ik niet wil roken, ben ik zo bang dat je denkt dat ik niet naakt in de zee wil zwemmen. Dat ik niet van een hoge brug durf te springen, of bij de apotheek durf te vragen of ze ook beflapjes verkopen. Dat ik niet de tandpasta van mijn vader durf te vervangen door aambeienzalf en het hoesje van de tandpasta over de aambeienzalf schuif. Dat ik samen met mijn broer mijn vader niet probeer te betrappen op het kijken van soft erotische films. Dat ik niet – omdat ik ooit een weddenschap had verloren

– een haringmilkshake kan drinken. Dat ik niet soms mijn middelvinger opsteek. Je gaat je in mij vergissen als ik zeg dat ik niet wil roken.

jongen O...

meisje Ja.

jongen Volgens mij begrijp ik het wel.

meisje Ik weet het niet.

jongen Maar dit zei je natuurlijk niet.

meisje Nee. Ik zeg het nu.

jongen Waarom schrikt roken je zo af?

meisje Ik weet het niet.

jongen O... maar... waarom?

meisje Gewoon.

jongen O ja. Gewoon. Dat kan natuurlijk ook gewoon.

meisje Op de basisschool moesten we een keer een experiment doen met een tissue en een sigaret. Op die tissue zag je dan allemaal bruine smurrie die de sigaret achterliet.

Toen zag ik bij elke sigaret die mijn ouders opstaken een bruine smurrie bij hen naar binnen gaan en zo werd ik bang voor hun dood.

Ook als we ergens heen gingen, het strand ofzo, en ze waren hun sigaretten vergeten, ging het altijd over die sigaretten en nooit

over de zonsondergang.

Ik voelde me zo ongeliefd daardoor, dat momenten nooit echt momenten waren zonder sigaretten. Alsof het hun beademing was. Sinds ik die bruine smurrie zag en hun verslaving gooi ik hun sigaretten weg als ik ze zie. Maar ik kan dit niet tegen je zeggen.

Dat gaat niet.

Ik begrijp het ook niet. Ik ben de enige thuis die zo is. Mijn broer en zus zijn heel anders. Van mijn moeder had ik onlangs een hele grote poster gekregen van de maagd Maria.

Ze bedoelde het als grap, een grap die wilde zeggen dat ik niet zo heilig moest doen.

jongen ...Grappig, dat je moeder jou te heilig vindt. Meestal is het andersom.

Het meisje knikt. Schudt haar hoofd.

meisje Een psycholoog zei ooit tegen me dat ik te gevoelig ben. Ik weet niet precies wat hij daarmee bedoelt, maar ik zag in ieder geval een kind voor me dat driftig door een huis loopt, op zoek naar alles wat mogelijkwijs pijn zou kunnen doen, om dat zo snel mogelijk uit het huis te verwijderen.

Het meisje kijkt naar de jongen.

meisje En het goede einde zou zijn – het meest schitterende einde – is dat ik zo meteen zeg ‘ik heb een zeldzame longziekte’ en dat jij na een lange stilte zegt ‘ik hou van je hart’ – van je gekke, bange, grote hart. Omdat je begrijpt dat ik het zeg om mezelf te beschermen en dat het ergens een gekke daad van liefde is. Dat het om schaamte is en angst je te verliezen, terwijl ik je nooit heb gehad. In het meest schitterende einde verleen je mij de toestemming om me niet te hoeven schamen voor wie ik ben.

Maar zo zal het niet gaan.

Het zal namelijk zo gaan:

Ik zeg ‘ik heb een zeldzame longziekte’.

Jij hebt het eerst met mij te doen.

En dan zeg jij tegen mij dat je het hebt nagevraagd.

En dat ik gek ben.

En dan spreek je nooit meer tegen me.

Je komt wel op de begrafenis van mijn moeder en dan omhels je me.

En zeg je gecondoleerd.

En ik vermoed dat je tegelijkertijd ook sorry zegt.

En daarna zien we elkaar nooit meer.

jongen O. Sorry, dat het zo zal gaan.

meisje Mij ook. Het spijt me dat ik jou hierna zal vervloeken en dat je me wakker houdt. Precies voor het moment dat ik in slaap val gaat er een luikje open met dingen waar ik overdag niet aan durf te denken en jij bent er een van. Het spijt me dat ik dit gesprek met jou pas durf te hebben als ik dertig ben, omdat ik nu pas

nu pas

niet meer bang ben dat dit niet bestaande gesprek me kapot kan maken.

Ik dacht gewoon altijd dat als ik dit gesprek met jou ging hebben, dat ik niks van mezelf zou overlaten. Dat ik zou verdwijnen in zelfhaat.

jongen Je kunt misschien toch nog iets anders zeggen?

meisje Nee, dat heb ik heel vaak geprobeerd.

Ik ben dagelijks terug in de tijd gegaan, maar elk gesprek dat ik me voorstelde eindigde toch weer in ik die zegt dat ik een zeldzame longziekte heb. Ik heb echt alles geprobeerd.

jongen Het spijt me.

meisje Het spijt mij ook, echt. Dat we er niks aan konden doen, dat ik in de jaren hierna me een zwart gat ga voelen, een ruimte waar ik niet omheen kan maar waarin alles verdwijnt. Ik ben zo verliefd op je en ik vind je een eikel. En ik kan dat niet zeggen. En zo meteen ga ik zeggen dat ik een longziekte heb en dan wordt alles anders.

De jongen en het meisje houden elkaars hand vast alsof ze iets groots moeten doen. Zoals mensen in een spookhuis elkaars handen vasthouden.

jongen Ik zal je missen.

meisje Ik jou ook.

lange stilte

meisje Je mag nog zeggen dat je houdt van mijn hart. Als je wil.

jongen Maar nu kan dat al niet meer.

meisje Nee, dat is waar.

Nadat ik tegen je heb gezegd dat ik een zeldzame longziekte heb gaat er veel tijd voorbij, maar ik ben nog steeds veertien als jij aan mijn zus vraagt wat voor ziekte ik heb.

We komen elkaar tegen bij de wc en je vraagt of ik een longziekte heb.

Ik zeg niks.

En dan zeg jij: 'Jezus, je hebt gewoon verzonnen dat je een longziekte hebt. Je bent echt gek in je hoofd. Gisteren zei ik nog tegen iemand dat ik je een cool meisje vond, maar je bent helemaal niet cool.' Ik kijk over je schouder, doe alsof iemand mij roept en ik zeg 'ik kom eraan'. Jij draait je om, ziet natuurlijk niemand en zegt weer 'Jezus. Jij bent echt gek.'

jongen kijkt haar aan

jongen Waarom ben je eigenlijk niet aardig voor mij?

meisje Hoe bedoel je?

jongen Ik zou alles tegen je kunnen zeggen, maar je laat me niks zeggen. Je laat me hetzelfde kwalletje zijn als toen. Hoezo mag jij een herkansing en ik niet?

meisje kijkt hem verontwaardigd aan

jongen Ja, nee – dat is toch zo?

meisje Ehh...

jongen Ja, jij hebt je herstelwerkzaamheden gehad, maar ik ben nog gewoon de klootzak die tegen de klas zei dat je een longziekte had die je eigenlijk niet had.

En jij weet helemaal niet dat ik me daar schuldig over voelde.

meisje Ja... maar... Maar nog nooit heb jij sorry gezegd. Hoe moet ik nou weten dat je geen eikel bent?

jongen Omdat je daar vanuit moet gaan.

meisje Waarom moet ik daar vanuit gaan?

jongen Omdat je wel clementie hebt met jezelf, maar niet met mij.

meisje Maar wat als je echt een eikel bent?

jongen Ja, maar ik dacht dat dit moment bedoeld was om twee figuren te creëren die toegeven dat door een aantal omstandigheden ze pijnlijke dingen hebben gedaan.

Twee figuren die teruggaan naar voor hun geboorte. Nog voordat ze eikels werden, of mooi, lelijk.

meisje Dit gaat niet over mijn verzoening met jou. Het gaat over de verzoening met dat moment.

jongen En waarom moet ik dan onaardig blijven?

meisje Omdat ik tot nader orde gewoon niet weet wie je bent.

jongen Ja, maar ik ben hier toch nu.

meisje haalt haar schouders op

meisje Niet echt, toch?

lange stilte, veel langere stilte dan je je kunt voorstellen

meisje Ik weet nog dat ik als kind vaak speelde met een jongen en dan spraken we de scenario's door die we gingen spelen.

Meestal waren die scenario's zo lang dat we nooit aan het uitvoeren toekwamen.

Gek genoeg spraken we over de toekomstige tijd, in de verleden tijd.

Dus we zeiden dan tegen elkaar: en dan was jij koningin en ik koning. En dan hadden we achttien hamsters.

En dan was jij niet lief tegen mij en dan ging ik bij je weg en – jongen En dan ging ik je missen.

meisje En dan ging ik een liefdesbrief schrijven die ik niet verstuurde.

jongen En dan ging ik elke dag naar de brievenbus om te zien of je me al een brief had gestuurd.

meisje En dan dacht ik elke dag aan je.

jongen En ik aan jou.

meisje Maar zeiden we niks.

jongen En verzonnen we een wereld en een toekomstige verleden tijd

om elkaars hand vast te houden.

meisje En dan zeiden we alles.

hele lange trage fade-out

Deze uitgave werd gerealiseerd met de steun van Vlaanderen & Nederland Eregast Frankfurter Buchmesse 2016

www.hetpaleis.be

www.frankfurt2016.com

www.hzt.nl

www.brakkegrond.nl

www.staatstheater-mainz.com

De schrijvers danken HETPALEIS in Antwerpen voor het project STUKschrijven, Heleen Verburg en elkaar (en Tom voegt daar Suzan Tolsma, Willem De Maeseneer en Roeland Broeckaert nog aan toe).

Rebekka de Wit (1985) studeerde woordkunst aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen. Ze is schrijver en theatermaker. In het theater werkte ze voor de t h e a t e r m a k e r, deTijd, deSingel, Behoud de Begeerte en schrijft ze nu i.s.m. Willem de Wolf (cie. De Koe) een stuk voor het staatstheater van Mainz. Voor Stel je voor, ik zoek een staat ontving ze de SABAM-Schrijfprijs 2011. En voor Hoe dit het verhaal werd (uitgegeven bij Bebuquin) ontving ze het Laureaat KBC jongtheaterprijs 2011. Haar debuutroman We komen nog één wonder tekort werd gepubliceerd in september 2015 bij AtlasContact en stond op de longlist voor de ANV debutantenprijs. Ze is columnist bij RektoVerso en vanaf september 2016 vormt ze samen met Freek Vielen en Suzanne Grotenhuis de artistieke kern van theatergroep de Nwe Tijd.

Toneelwerk

Presentatie van een ongecensureerd moppenboek – 2014

Woudlopershandboek – 2013

Heimat – 2013

Hoe dit het verhaal werd – 2011

Stel je voor ik zoek een Staat – 2011

